

ATJAUNOJAMĀ ENERĢIJA LATVIJĀ

LATVIJAS ATJAUNOJAMĀS ENERĢIJAS
FEDERĀCIJA

22.10.13.

ATJAUNOJAM

JĀNIS IRBE

ENERĢĒTISKĀ SITUĀCIJA LATVIJĀ

- ✓ kopējais enerģijas patēriņš – 50 833 GWh, tai skaitā elektroenerģijas patēriņš Latvijā 2012.gadā – 7042 GWh
- ✓ ap 72% no patērētās elektroenerģijas tika saražots Latvijā
- ✓ Elektroenerģijas un naftas produktu neto imports ir audzis attiecīgi par 4% un 7,5%.
- ✓ 2012.gadā elektroenerģijas ražošana sasniedza 6164 GWh. Elektroenerģijas neto imports bija 17,4% no kopējā elektroenerģijas patēriņa
- ✓ kopējais dabasgāzes patēriņš 2012. gadā - 1508 miljoni m³
- ✓ Dabasgāzes patēriņš 2012. gadā kritās par 10% salīdzinājumā ar 2011. gadu

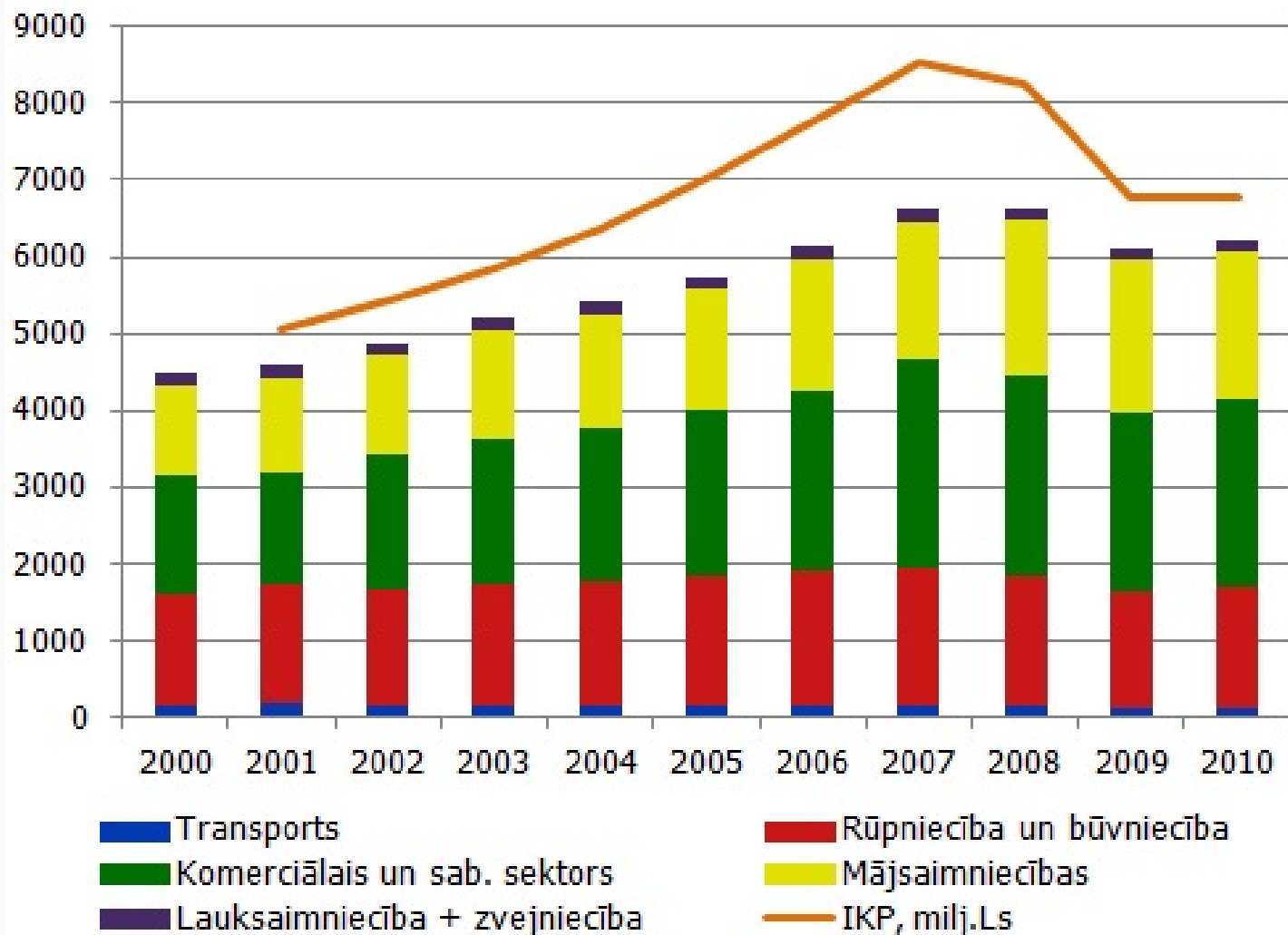
ENERĢĒTISKĀ SITUĀCIJA LATVIJĀ

- ✓ Galvenie AER veidi Latvijā ir kurināmā koksne un hidroresursi, kas 2012.gadā aizņēma 1/3 no kopējā energoresursu patēriņa .
- ✓ Jau vairākus gadus kurināmā koksne stabili aizņem ceturto daļu (2010.gadā 25,6%, 2011. un 2012.gadā – 25,4%) no kopējā energoresursu patēriņa Latvijā.
- ✓ Daugavas HES, kuru kopējā elektriskā jauda (1525 MW) pārsniedz maksimālo slodzi (1300 – 1400 MW) Tomēr ūdens pietrūkst Daugavā ir mainīga un maksimālo slodzi laikā, lielākoties ziemā, Daugavas HES spēj nodrošināt tikai 150 - 200 MW no nepieciešamās jaudas
- ✓ Abas Rīgas termoelektrostacijas ģenerē ievērojamu daļu (no 15 līdz 30%) no Latvijai nepieciešamās elektroenerģijas. Pašlaik tās var nosegt 750 MW, bet šogad, pabeidzot Rīgas TEC-2 rekonstrukcijas 2. kārtu, kopējā Rīgas termoelektrostaciju pieejamā jauda pieaugs līdz 950 MW
- ✓ **2012.gadā no AER saražotais elektroenerģijas daudzums palielinājās par 33,4%** salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, sasniedzot 4105 GWh. No AER saražotās elektroenerģijas īpatsvars kopējā saražotajā apjomā veidoja 66,6% un bija 55% no kopējā elektroenerģijas patēriņa. (HES-u izstrāde, pieaugums pārējā AER sektorā)

Avots: CSB un "Enerģija un Pasaule"

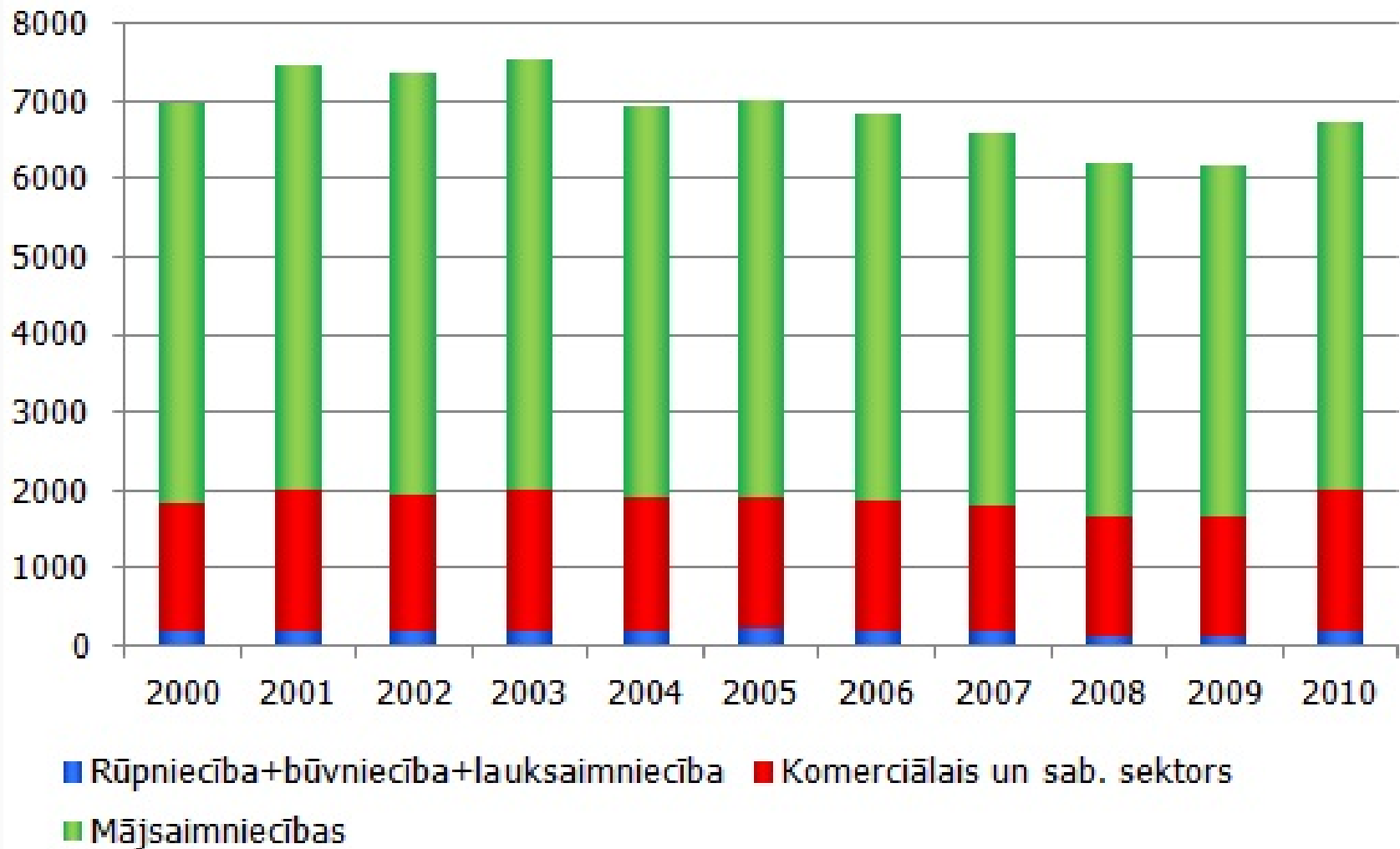
ELEKTROENERĢIJAS IZLIETOJUMS

AVOTS: [HTTP://WWW.MAKROEKONOMIKA.LV/ENERGETIKA-LATVIJA-VAI-ESAM-GATAVI-PARMAINAM-I](http://www.makroekonomika.lv/energetika-latvija-vai-esam-gatavi-parmainam-i)

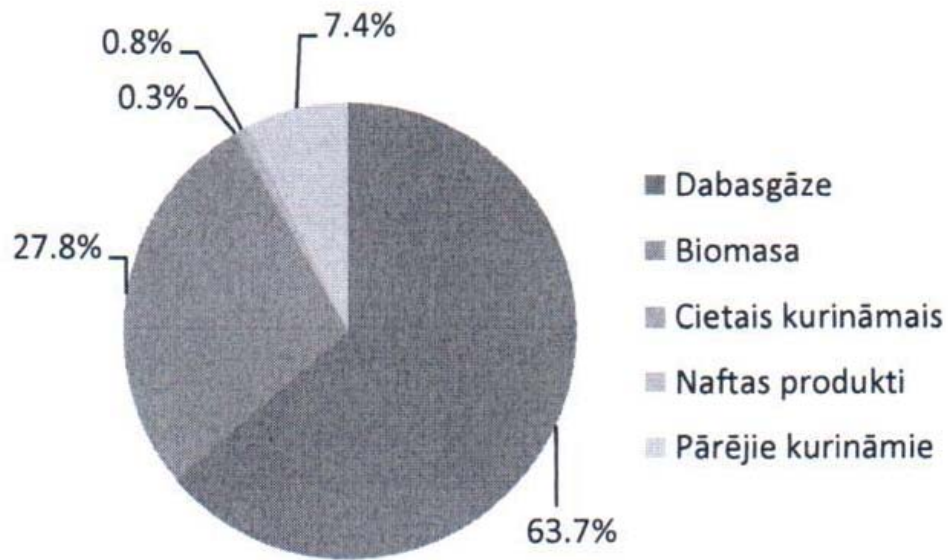
SILTUMENERĢIJAS IZLIETOJUMS

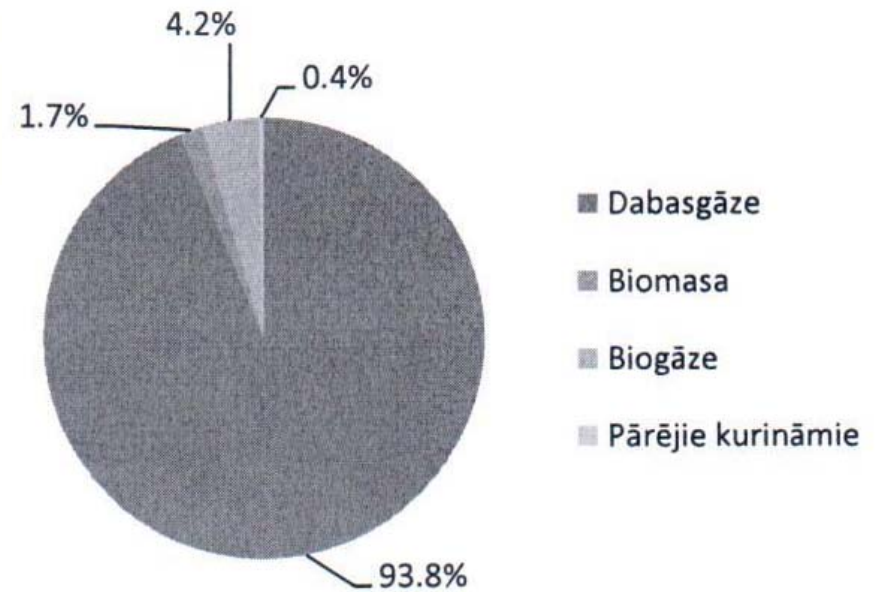
AVOTS: [HTTP://WWW.MAKROEKONOMIKA.LV/ENERGETIKA-LATVIJA-VAI-ESAM-GATAVI-PARMAINAM-I](http://www.makroekonomika.lv/energetika-latviija-vai-esam-gatavi-parmainam-i)

KURINĀMĀ ĪPATSVARŠ KATLUMĀJĀS¹ PĒC UZSTĀDĪTĀS JAUDAS 2012.GADĀ

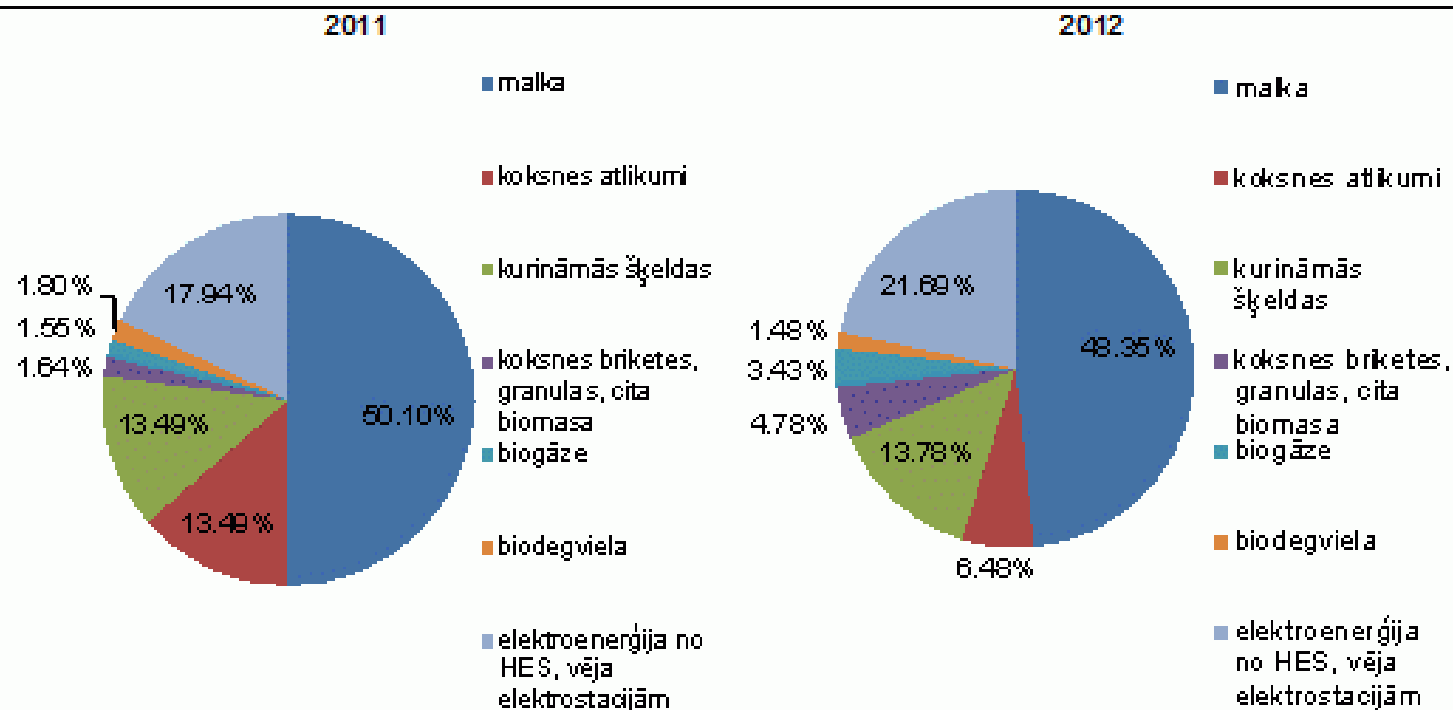

KURINĀMĀ ĪPATSVARŠ KOĢENERĀCIJAS STACIJĀS² PĒC UZSTĀDĪTĀS ELEKTRISKĀS JAUDAS 2012.GADĀ

ATSEVIŠĶU ATJAUNOJAMO ENERGORESURSU ĪPATSVARŠ KOPĒJĀ AER PATĒRIŅĀ

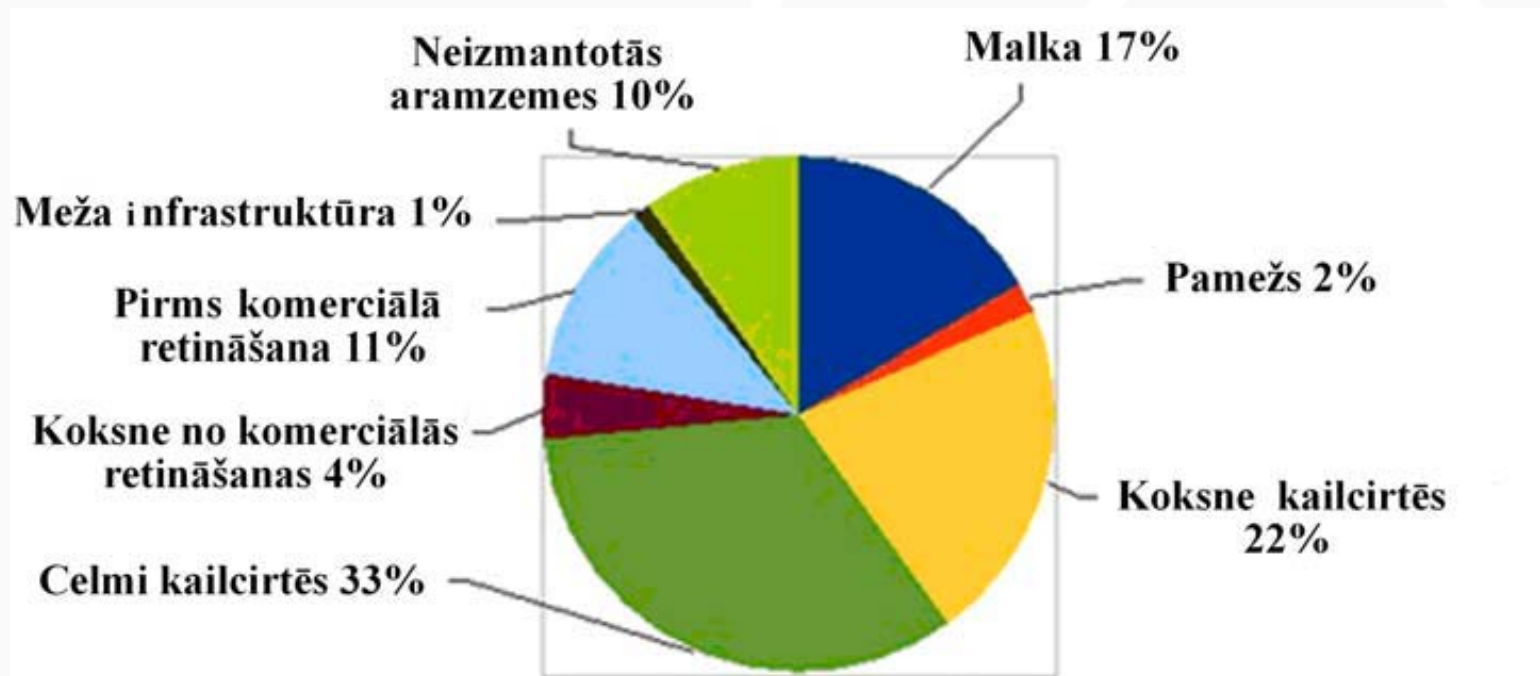
Atsevišķu atjaunojamo energoresursu īpatsvars kopējā AER patēriņā Latvijā 2011. un 2012. gadā, %

Avots: CSB

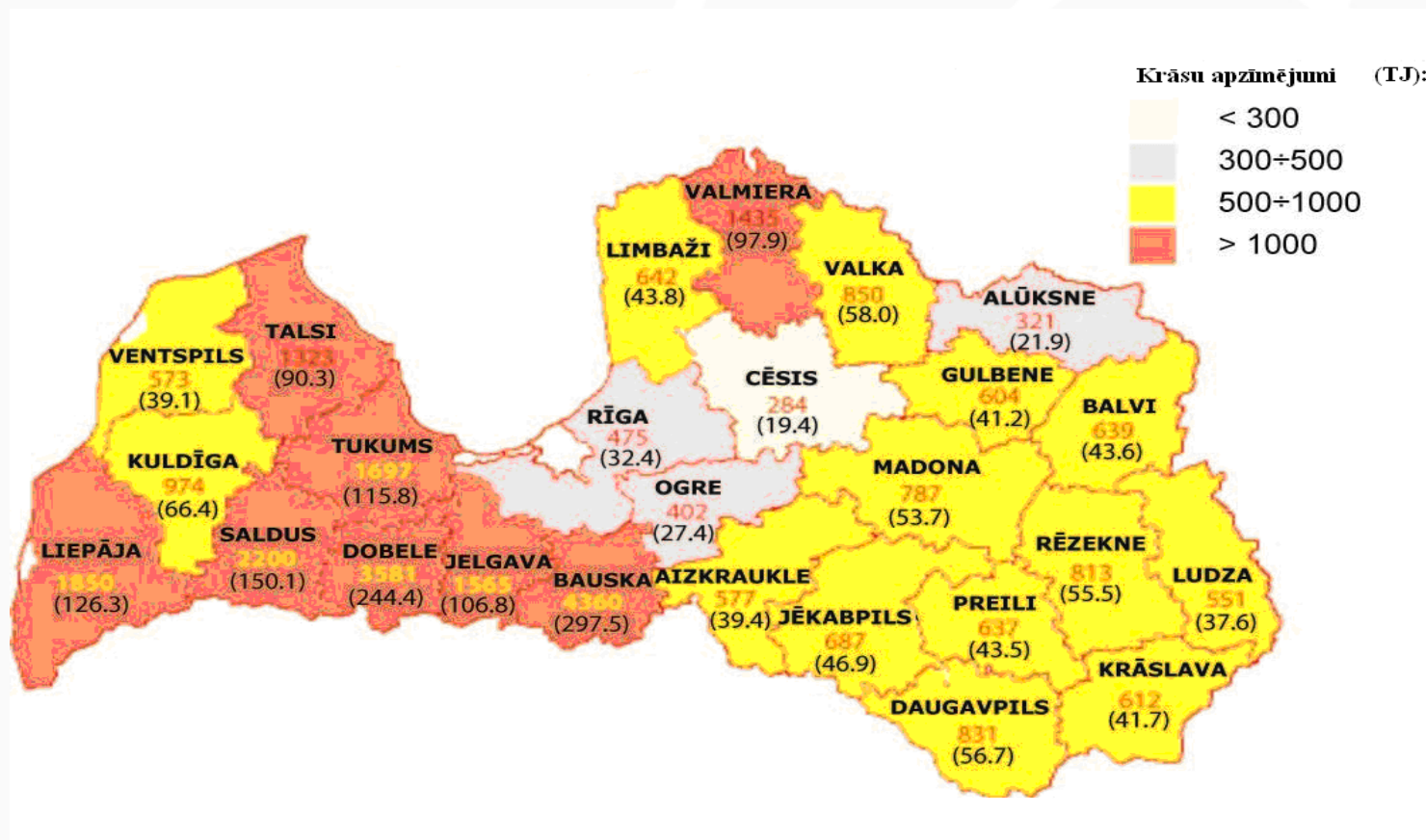
KOKSNES BIOMASAS PIEEJAMĪBA

Latvijas mežos biomasas potenciāls enerģētikā tiek novērtēts **5 līdz 7 miljoni MWh** gadā

NO SALMIEM IEGŪSTAMĀIS ENERĢIJAS RAŽOŠANAS POTENCIĀLS

> 1TJ=277,778 MWh

Avots: http://www.lasa.lv/KPFI/Semin/3_Kalnacs_Biomasa.pdf

ATJAUNOJAMO ENERGORESURSU POTENCIĀLS MAZAJĀ HIDROENERĢĒTIKĀ

Hidroenerģijas stacijas ar jaudu	Gada apjoms (GWh) 2013	Enerģētiskais potenciāls (GWh)	Neapgūtais Potenciāls (GWh)
< 1MW	77	280	205
1 – 10 MW	3 445	3 865	420

Hidroenerģijas stacijas ar jaudu	Kopējā uzstādītā jauda (MW)	Nākotnes jauda (MW)	Neapgūtā jauda (MW)
< 1MW	26	96	70
1 – 10 MW	1 550	1 710	160

Esošo hidrostaciju skaits (uz 01.01.2013) **146**

Potenciālo jauno hidrostaciju skaits (uz 01.01.2021) **210**

Avots: MHEA

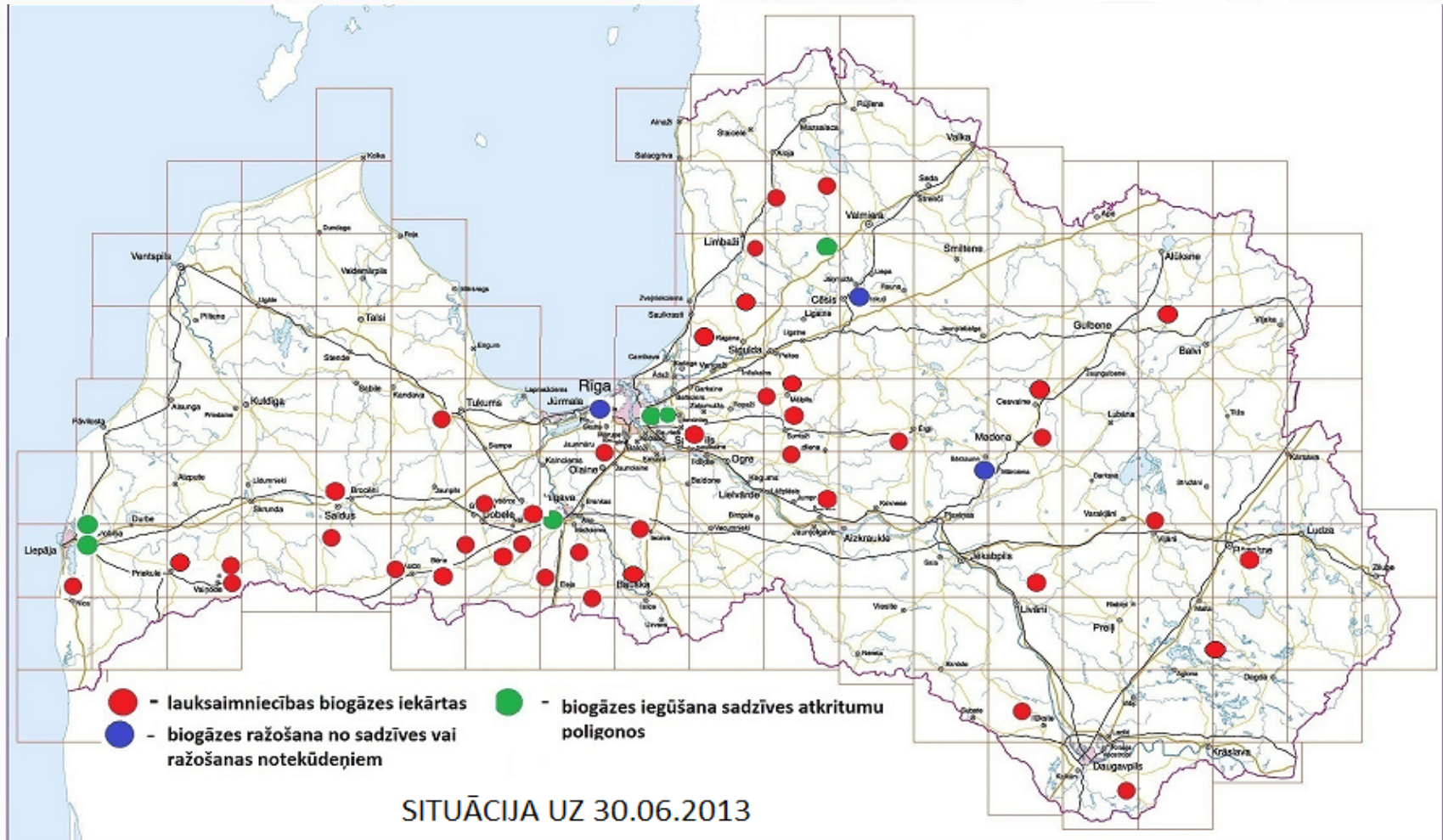
ATJAUNOJAMO ENERGORESURSU POTENCIĀLS VĒJA ENERĢĒTIKĀ

Vēja enerģijas stacijas ar jaudu	Gada apjoms (GWh) 2013	Enerģētiskais potenciāls (GWh)	Neapgūtais Potenciāls (GWh)
	126	1000-1200	1074

Vēja enerģijas stacijas	Kopējā uzstādītā jauda (MW)	Nākotnes jauda (MW)	Neapgūtā jauda (MW)
	75 (60)	400	325

BIOGĀZE KĀ ATJAUNOJAMĀS ENERĢIJAS AVOTS LATVIJĀ

BIOGĀZE KĀ ATJAUNOJAMĀS ENERĢIJAS AVOTS LATVIJĀ:

> 50 strādājošas iekārtas:

- Kopējā uzstādītā jauda – 51,567 MW
- Tai skaitā: 6 – sadzīves atkritumu poligoni, 3 – ražošanas un sadzīves notekūdeņi, 41 – lauksaimniecības biogāzes iekārtas,
- +1 («Kņavas granulas» – 1 MW - ????)
- Vidējais lauksaimnieciskās biogāzes iekārtas lielums – 0,93 MW (kopā 38,26 MW)

ATJAUNOJAMĀS ENERĢIJAS POTENCIĀLS

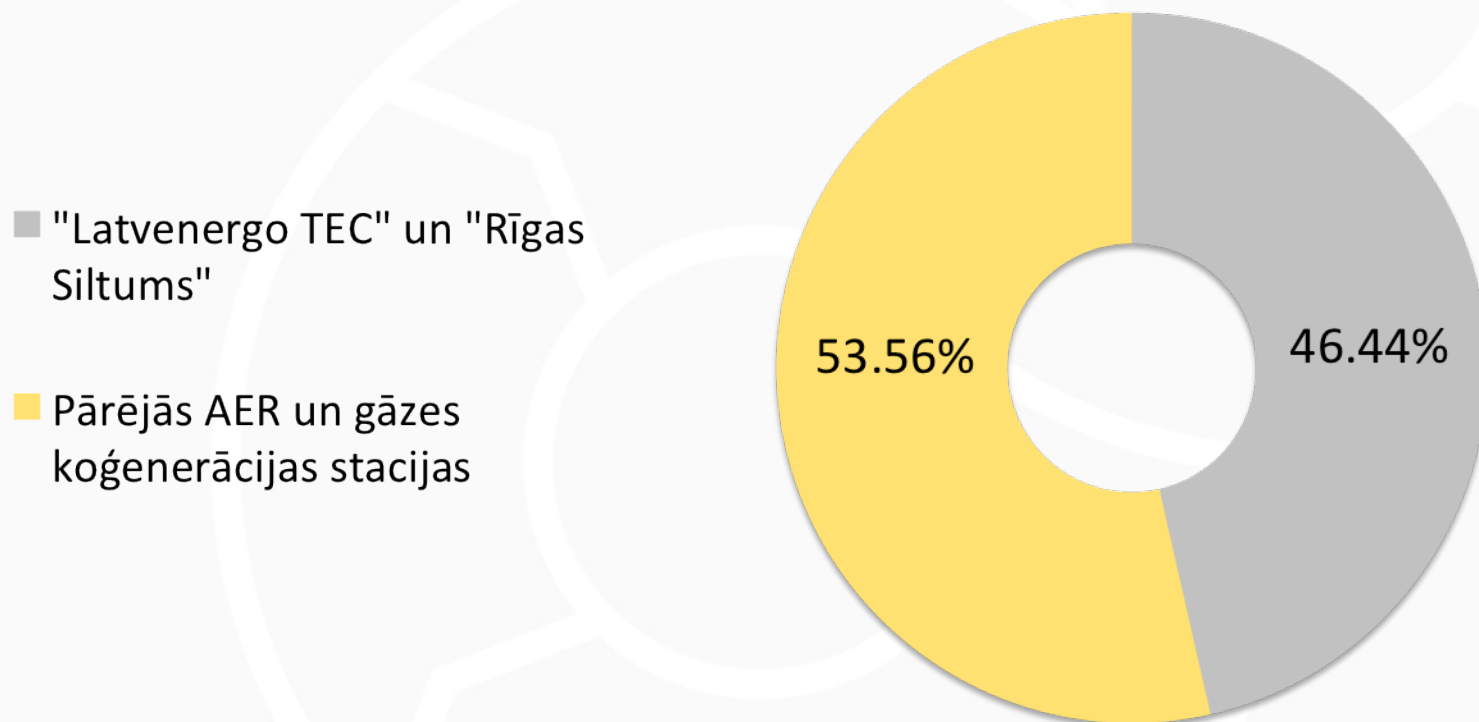
(PRAGMATISKĀ PROGNOZE UZ 2020-2025)

Atjaunojamās enerģijas veids	esošā jauda, MW	saražota elektroenerģija, GWh	prognozējamā jauda, MW	saražotās elektroenerģijas prognoze, GWh
biomasa	56	195	150	750
biogāze	50	214	90	720
vējš	75	126	500	1500
mazie HES	48	140	75	218
kopā	229	675	815	3188
lielie HES	1522	3000	1522	3000
pavisam	1751	3675	2337	6188

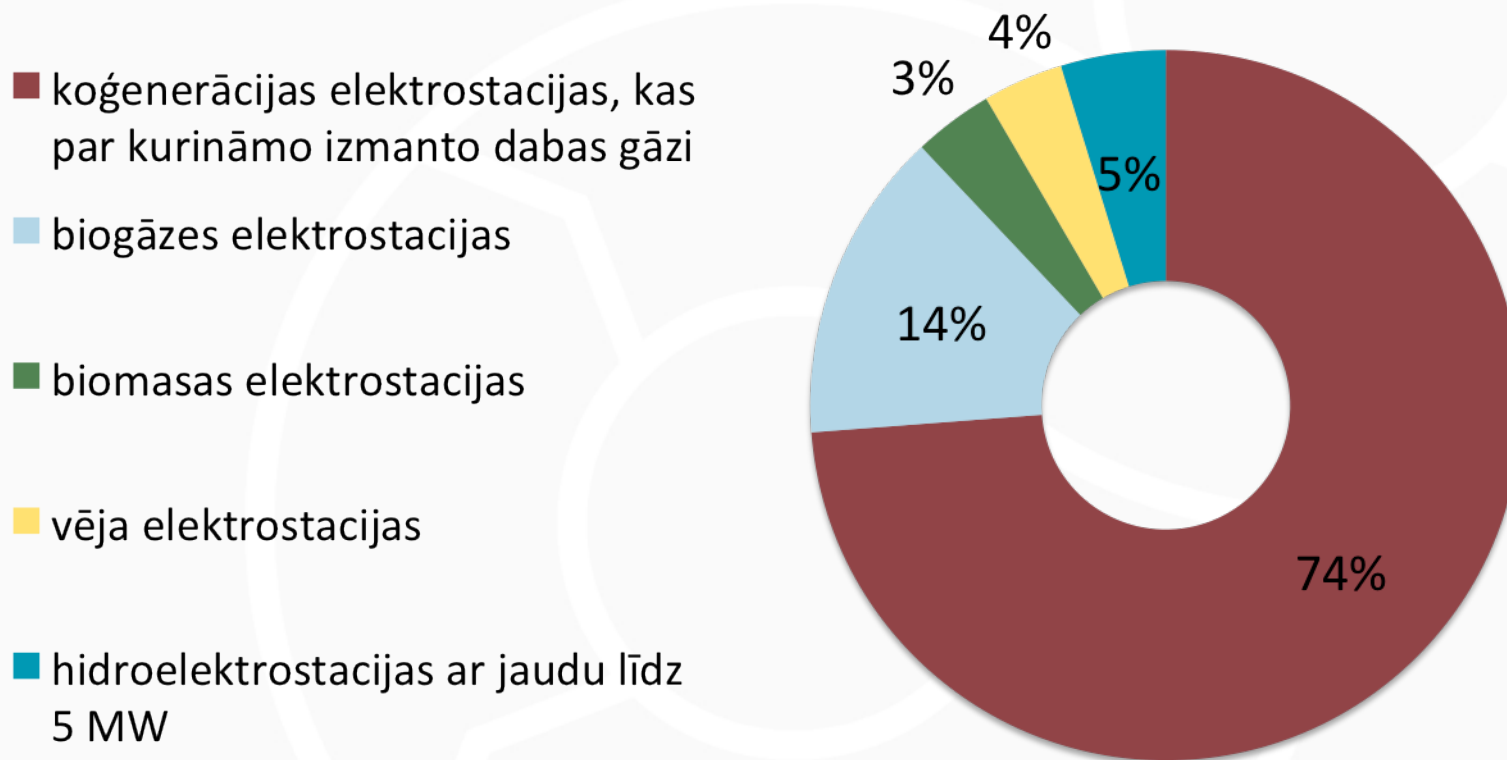
BAGĀTĪGI ATBALSTĀM LIELOS ENERĢIJAS RAŽOTĀJUS

OIK saņēmēji 2012.gadā

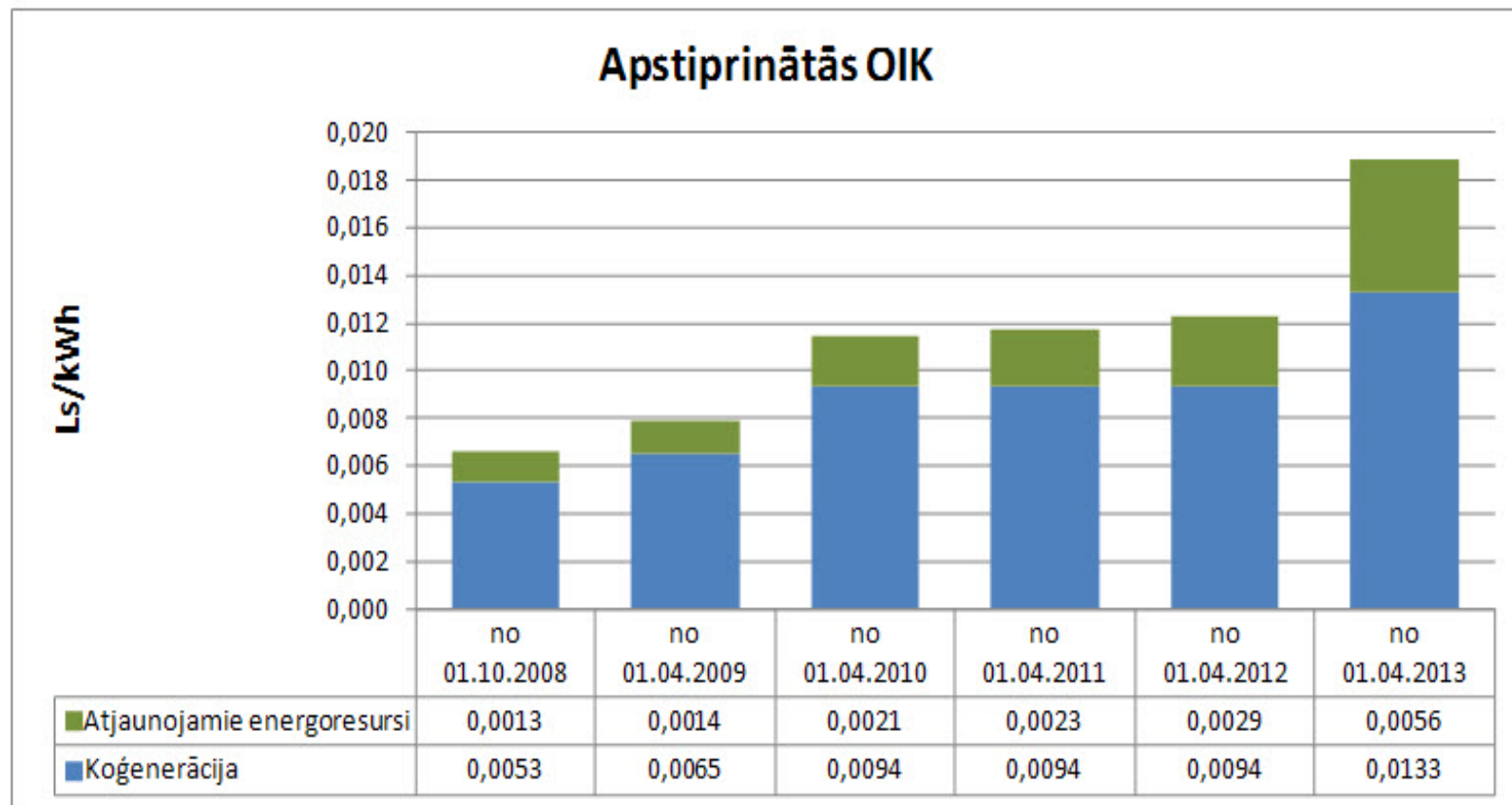

74% JEB 152,7 MILJONI LATU IZMAKSĀTI KRIEVIJAS GĀZEI

2012.gadā obligātā iepirkuma ietvaros atbalstītas

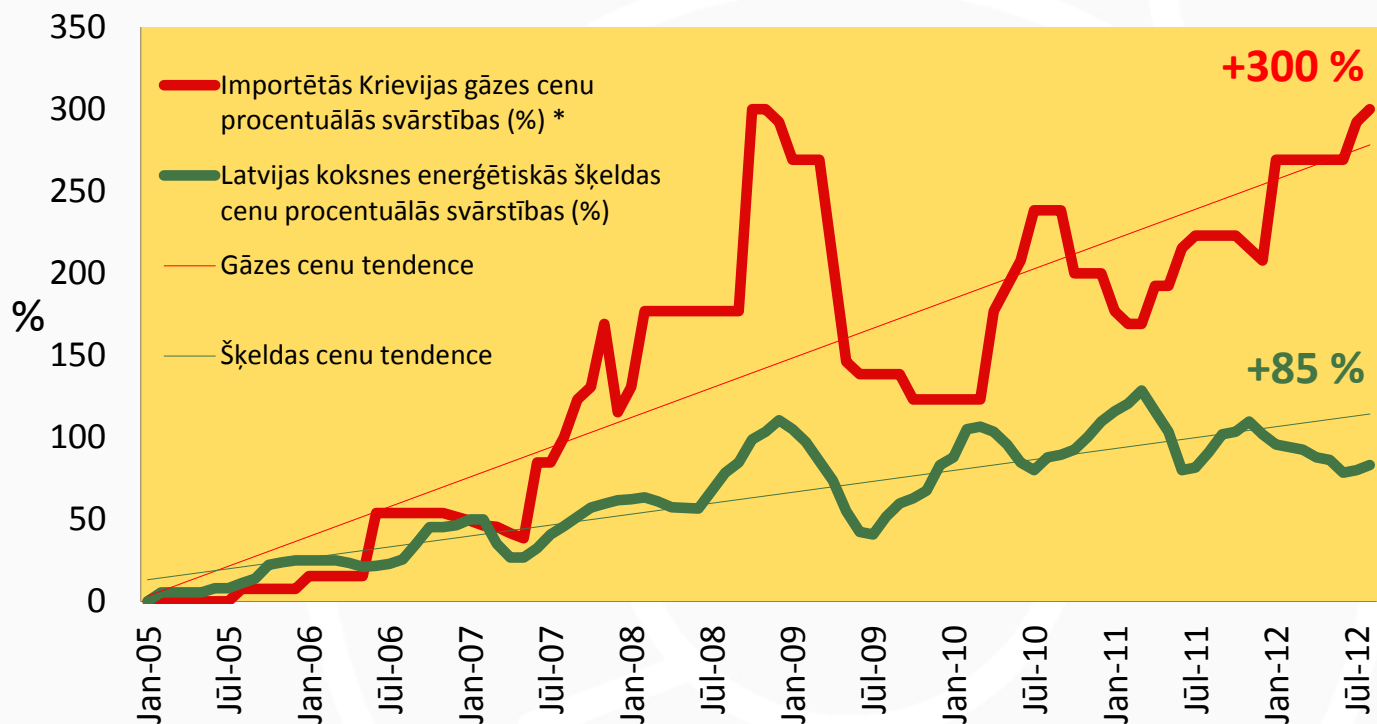

APSTIPRINĀTĀS OBLIGĀTĀ IEPIRKUMA KOMPONENTES KOPŠ 2008.GADA OKTOBRA

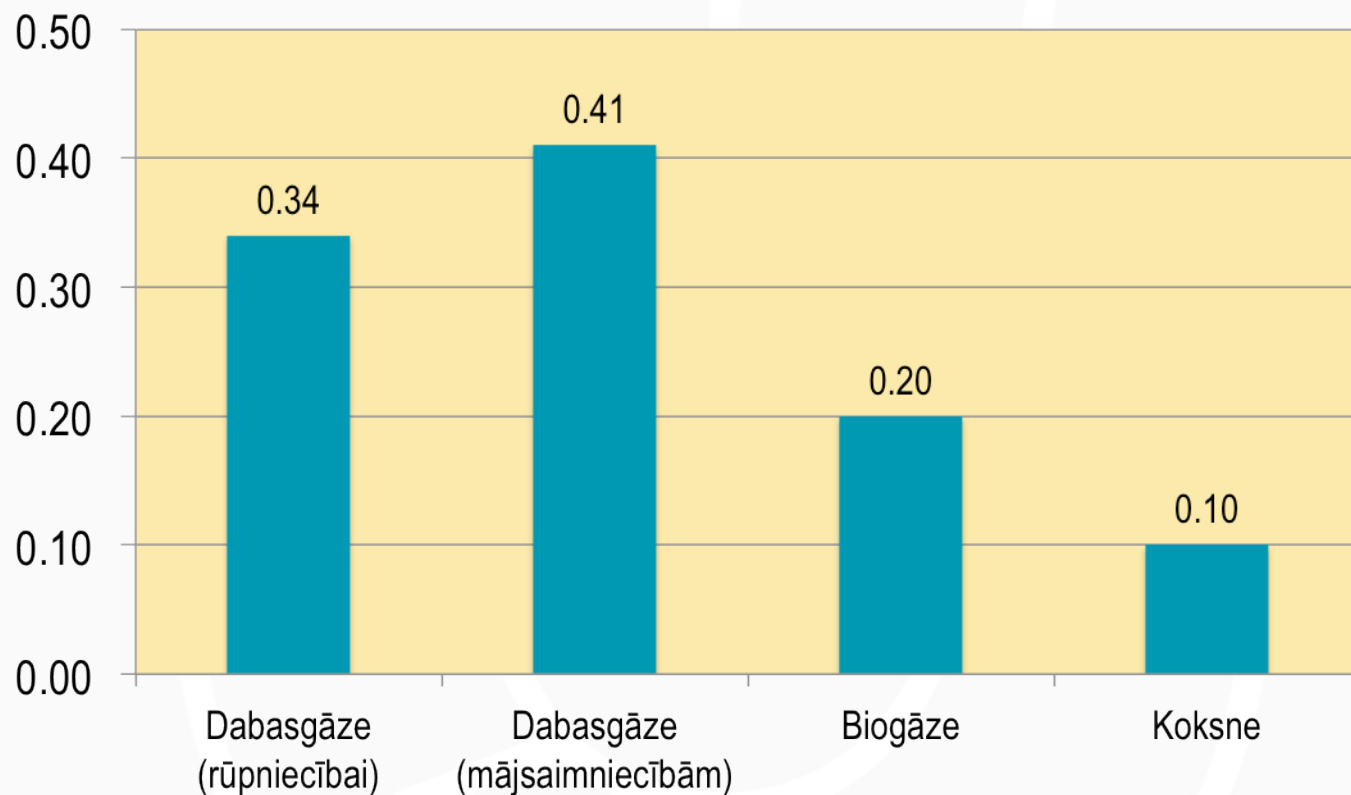
GĀZES SMOGA MĀKOŅI PĀR LATVIJAS EKONOMIKU

Importētās gāzes un Latvijas koksnes šķeldas cenu procentuālo svārstību salīdzinājums (pret sākumcenu 2005.g. janv.) laika posmā no 2005. g. līdz 2012. g.

KAS LĒTĀKS – GĀZE VAI ATJAUNOJAMIE ENERGORESURSI?

Kurināmā cenas Latvijā 2013.gadā (Ls/kWh)

Pārdodam „pa lēto” un pērkam „pa dārgo” ... Vai tas ir izdevīgi Latvijai?

Latvijas energoresursu imports/eksports

Koksnes eksports
apt. 7 TWh gadā
Cena **10** Ls\MWh

Enerģijas imports
apt. 7 TWh gadā
Cena **38** Ls\MWh

Salīdzinājumam:
Latvijas biogāzes
cena **20-22** Ls\MWh

Latvijas ekonomika zaudē
apt. **200 miljonu** Ls/gadā

AER - PAŠVALDĪBU IESPĒJAS UN PROBLĒMAS

Iespējas:

- ✓ AER būs arvien būtiskākā nozīmē pašvaldību ekonomiskajā attīstībā un sociālo problēmu risināšanā- siltuma tarifu samazināšana, energopatēriņa mazināšana un līdzekļu ietaupījums
- ✓ Šobrīd dažos attālākos pagastos HES vai Vēja ģeneratori ir gandrīz vienīgās darba vietas, bez pašvaldības darbiniekiem
- ✓ Arvien vairāk pašvaldības gan lauku novados, gan pilsētās pievērš uzmanību un cenšas ieviest dzīvē projektus, kas saistīti ar dažādiem AER risinājumiem- siltumenerģētikā, apgaismojumā, elektroapgādē

Problēmas:

- ✓ Nepārdomāta un mainīga valsts politika AER ieviešanā
- ✓ ES līdzekļu nepietiekamā pieejamība, nepārdomāta valsts politika šo līdzekļu sadalē
- ✓ Nepietiekams dialogs ražotājiem ar pašvaldībām un valsts politikas trūkums tā veicināšanā

AER ATTĪSTĪBAS BREMZĒŠANA

- ✓ MK262 un MK221 noteikumu darbības apturēšana 2012. gadā
- ✓ Grozījumi Elektroenerģijas tirgus likumā, MK997 noteikumos, u.c.
- ✓ Nespēja vai nevēlēšanās izstrādāt atjaunojamās enerģijas likumu
- ✓ Apzināta vai neapzināta fosilās enerģētikas valsts atbalsta nesaskaņošana EK
- ✓ dažādu ministriju izvērstā nodokļu politika atjaunojamiem energoresursiem (bezakcīzes degviela, dabas resursu nodoklis u.c.)
- ✓ Ekonomikas ministrijas «īpašā attieksme» pret atjaunojamiem energoresursiem: finansu boikots, nomelnošana, puspatiesības, likumdošana
- ✓ Kronis visam: Subsidētās enerģijas nodoklis
- ✓ Un nodevu un valsts reketa paraugs: Dabas resursu nodoklis hidroenerģijai 1,3 sant. par saražoto kw/h

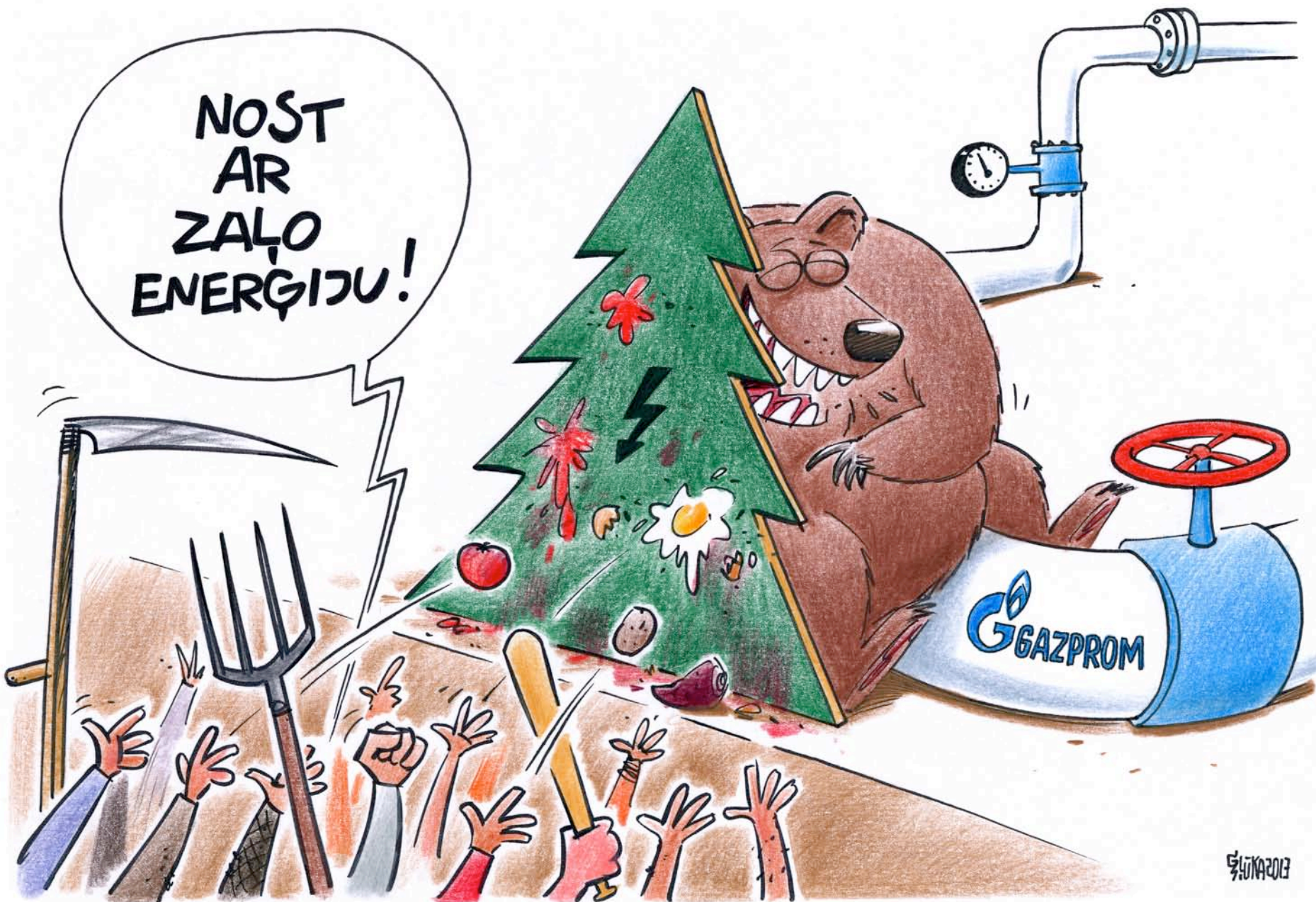

KO IEDZĪVOTĀJI, RAŽOTĀJI UN VALSTS IEGŪS / NEIEGŪS NO SEN?

- Elektroenerģijas lietotāju atbalsta fonds (ELAF) nav izveidots un tā darbības regulējuma izstrādei tiesību akta formā ir nepieciešams daudz lielāks laiks nekā atlikušie gada divi mēneši (tai skaitā saskaņojums EK)
- „Sitiens” mazturīgajiem ar paaugstinātu siltuma tarifu ir daudz spēcīgāks nekā ar elektroenerģijas tarifu
- Ražotāji neiegūs neko, jo SEN nerisina problēmu pēc būtības – saglabāt OIK pašreizējā līmenī
- AER nozare, īpaši lauksaimnieki ar biogāzes iekārtām tiek nodzīti tuvu līdz bankrotam, arī LAD projektos saņemtā finansējuma atgriešana EK.
- Konteksts ar ES: - ELAF ir jāsaņem saskaņojums EK - ?
 - Fosilajai enerģijai ir lielāks atbalsts nekā AER,
 - Neslēpts valsts atbalsts dabasgāzes monopolam
 - Netieša ES finansējuma tērēšana neatbilstoši mērķiem
- Investīciju 100% apstāšanās AER jomā

NOST
AR
ZALO
ENERGIJU!

**PALDIES!
JAUTĀJUMI?**

ATJAUNOJAM